

Nové pravidlá pre manželov: Kedy bude dlh spoločný a čo zostane výlučným majetkom

Datum	12.8.2026
Subjekt	HAVEL & PARTNERS
Autor	Štěpán Štarha, Patrícia Jamrišková
Kontakt	Ondřej Florian Partner ondrej.florian@havelpartners.cz Partner david.nevesely@havelpartners.cz Jiří Kunášek Partner jiri.kunasek@havelpartners.cz Vladek Krámek Partner vladek.kramek@havelpartners.cz
Region	Slowakei
Kategorie	Wirtschaft, Gesellschaft und Lebensstil, Recht

Nový kódex dá párom väčšiu voľnosť pri ochrane majetku aj dlhov.

- Po prvý raz tiež jasne určí, ktoré dlhy patria obom partnerom.
- Zmeny majú priniesť viac istoty pri rozvode aj po úmrtí partnera.

Ak si počas manželstva kúpite byt, vytvoríte úspory alebo splácate hypotéku, dnes zvyčajne platí, že majetok aj záväzky patria obom partnerom. Na tomto princípe sa veľa nezmení ani po prijatí nového Občianskeho zákonníka. Zmení sa však spôsob, akým zákon upraví spoločný majetok manželov, spoločné dlhy a možnosti dohodnúť si vlastné pravidlá.

Doterajšie bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nahradí spoločné imanie manželov. Hoci sa môže zdať, že ide len o novú terminológiu, právnici upozorňujú, že zmena je podstatne širšia.

„Nejde len o zmenu názvu. Pojem spoločné imanie manželov lepšie vystihuje skutočný rozsah spoločného majetkového režimu, pretože zahŕňa nielen majetok, ale aj dlhy, ktoré boli v doterajšej právnej úprave riešené skôr prostredníctvom súdnej praxe než samotného zákona,“ upozorňuje Štěpán Štarha, partner advokátskej kancelárie Havel & Partners.

Podľa neho však základná filozofia zostáva zachovaná. Manželstvom bude aj naďalej automaticky vznikať zákonný majetkový režim a majetok nadobudnutý počas manželstva bude spravidla patriť obom manželom.

Prvýkrát jasné pravidlá pre spoločné dlhy

Najväčšou vecnou novinkou je podľa právnikov výslovné rozdelenie dlhov na spoločné a výlučné.

Doterajší Občiansky zákonník podrobne upravoval predovšetkým spoločný majetok. To, ktoré dlhy patria obom manželom a ktoré iba jednému z nich, museli vo veľkej miere dopĺňať súdy svojou judikatúrou. Nový zákon tento nedostatok odstraňuje.

Do spoločného imania budú spravidla patriť dlhy vzniknuté počas manželstva. Výlučnými zostanú napríklad záväzky súvisiace s výlučným majetkom jedného z manželov alebo dlhy prevzaté bez súhlasu druhého manžela, ak nesúviseli s bežnými potrebami rodiny.

V praxi to môže znamenať výrazne väčšiu ochranu partnera, ktorý napríklad nevedel o rizikovitom

úvere či investícii. Ak si teda jeden z manželov bez vedomia druhého vezme vysokú pôžičku na špekulatívne obchodovanie s kryptomenami, nepôjde automaticky o spoločný dlh len preto, že vznikol počas manželstva. Naopak, úver na bývanie alebo financovanie bežných potrieb domácnosti bude spravidla spoločným záväzkom.

Ktorý majetok zostane výlučný

Ani po prijatí nového zákona sa nemení základné pravidlo, podľa ktorého bude do spoločného imania patriť majetok nadobudnutý počas manželstva.

Výlučným majetkom zostane:

- majetok nadobudnutý pred uzavretím manželstva,
- dedičstvo,
- dary,
- majetok kúpený z výlučných prostriedkov jedného z manželov.

Novinkou však bude možnosť, aby darca alebo porúčiteľ výslovne určil, že dar alebo dedičstvo majú patriť do spoločného imania oboch manželov.

Významná zmena sa týka aj výnosov z výlučného majetku. Ak napríklad jeden z manželov vlastnil byt ešte pred svadbou, samotný byt zostane jeho výlučným majetkom. Čistý príjem z jeho prenájmu však bude spravidla patriť do spoločného imania.

Podobne sa po novom výslovne riešia aj obchodné podiely. Ak bol obchodný podiel nadobudnutý počas manželstva, jeho majetková hodnota bude patriť do spoločného imania. Druhý manžel sa však nestane spoločníkom firmy a nezíska hlasovacie práva.

Kedy sa mzda stane spoločným majetkom

Nový zákon precizuje aj okamih, keď sa príjem zo zamestnania stáva súčasťou spoločného imania.

Po novom bude platiť, že mzda alebo odmena sa stanú spoločným majetkom až v okamihu, keď s nimi zamestnanec môže reálne disponovať, teda po ich pripísaní na účet alebo v inom momente, keď ich môže používať.

Viac slobody pri dohode medzi manželmi

Pripravovaná právna úprava zároveň výrazne posilňuje zmluvnú voľnosť manželov.

„Nový koncept vychádza zo zásady autonómie vôle. Manželia získajú širšie možnosti upraviť si svoje majetkové vzťahy odlišne od zákonného režimu, čo môže byť významné najmä pre podnikateľov alebo rodiny s väčším majetkom,“ vysvetľuje Patrícia Jamrišková, vedúca advokátka Havel & Partners.

Po uzavretí manželstva budú môcť manželia uzavrieť notársku zápisnicu, ktorou si spoločné imanie rozšíria, zúžia alebo upravia spôsob jeho správy. Dohodnúť si budú môcť napríklad to, že určitý druh majetku nebude spoločný alebo že správu majetku bude vykonávať prevažne jeden z manželov.

Nový kódex však neumožní uzatvárať klasické predmanželské zmluvy známe napríklad z anglosaského prostredia. Nebude teda možné dohodnúť sa na úprave majetkového režimu manželov

ešte pred uzavretím manželstva.

Ochrana podnikateľov aj ich partnerov

Významnou možnosťou bude aj dohoda, podľa ktorej spoločné imanie vznikne až ku dňu zániku manželstva.

Takéto riešenie môže byť zaujímavé najmä pre podnikateľov. Počas manželstva bude každý hospodáriť so svojím majetkom samostatne a až pri rozvode alebo smrti jedného z manželov dôjde k vyporiadaniu spoločného imania.

Aj naďalej zostáva zachovaná možnosť obrátiť sa na súd a žiadať zrušenie spoločného imania, ak jeden z manželov podniká alebo existujú iné závažné dôvody, napríklad nadmerné zadlžovanie či hazardné správanie.

Čo sa zmení pri rozvode

Pri vyporiadaní spoločného majetku po rozvode zostane zachovaný princíp rovnosti manželov aj trojročná lehota na vyporiadanie.

Jednoduchšie by však malo byť určenie samotného rozsahu majetku a dlhov, ktoré sa budú deliť. Viaceré otázky, ktoré dnes riešia súdy, bude po novom upravovať priamo zákon.

Nový Občiansky zákonník zároveň myslí aj na prípady, keď jeden z manželov krátko pred rozvodom účelovo znižuje spoločný majetok. Ak napríklad prevedie automobil na príbuzného za symbolickú cenu alebo vyberie spoločné úspory na vlastné účely, súd bude môcť takéto konanie pri vyporiadaní zohľadniť.

Otvorené otázky zostávajú

Právnicki oceňujú systematickejšiu úpravu, upozorňujú však aj na viaceré otvorené otázky. Najväčšie spory možno podľa nich očakávať pri výklade neurčitých pojmov, najmä pri posudzovaní toho, čo ešte možno považovať za bežné potreby rodiny a ktoré dlhy majú byť spoločné.

Otázniky zostávajú aj pri pripravovanom registri zmlúv o spoločnom imaní, ktorý má byť sčasti verejný a má zvýšiť právnu istotu bánk, veriteľov či obchodných partnerov.

“Za slabé miesto návrhu možno považovať aj to, že nezavádza predmanželskú zmluvu, teda možnosť upraviť si majetkový režim ešte pred jeho vznikom, pred uzavretím manželstva,” hovorí Jamrišková.

Čo by mali urobiť dnešní manželia

Právnicki odporúčajú, aby si manželia overili, ako sa ich dotkne nová právna úprava.

„Transformácia bezpodielového spoluvlastníctva na spoločné imanie manželov nastane automaticky zo zákona. Preto odporúčame preveriť existujúce dohody a zvážiť, či nebude potrebné ich prispôsobiť novej právnej úprave,“ upozorňuje Štěpán Štarha.

Zároveň dodáva, že otvorená komunikácia o majetku, podnikaní, investíciách či úveroch ešte pred vstupom do manželstva a počas neho nie je prejavom nedôvery, ale zodpovedného prístupu. Práve jasne nastavené pravidlá môžu totiž predísť sporom a priniesť väčšiu právnu istotu obom manželom, ale aj ich deťom a tretím stranám.

<https://www.havelpartners.sk/nove-pravidla-pre-manzelov-kedy-bude-dlh-spolocny-a-co-zostane-vylucnym-majetkom>